



Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Pars IV. Miracula aliquot ex Nicolai Ursini, comitis Nolani, epistola ad
Alphonsum Giennensem olim episcopum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

PARS IV.

*Miracula aliquot ex Nicolai Ursini,
comitis Nolani, epistola ad Alphon-
sum Giennensem olim episcopum.*

Feminam
Nolanam,
* utriusque
* pergere

Reuerende Pater, in die, et in ecclesia beati Joannis ante Portam Latinam, cum Deus uterque * nostrum permiserit illuc pergi *, et de sanctæ memoriæ domina Birgitta habere colloquium, a me tua paternitas quaesivit, si ex familiari notitia, quam ipsius Domina habueramus, recordabar aliquid percepisse miraculum, cum summus Antistes velit de ipsius Dominae vita, et gestis, et si per eam Deus aliquid prodigium demonstravit, habere testimonium fide dignum, ut, si reperiret, prout plurimorum fama testatur, Sanctorum adscribat Cathalogo feminarum; moxque ad reminiscendum me reducens ad memoriam redierunt tria de eadem Domina valde miranda, et, ut ita dicam verius, prophetica et stupenda. Quorum unum, si verum fateor, tu, qui interrogator, pater, es testis. Cum enim eadem Domina proposuisset sepulchrum Domini visitare, ut perrexit Neapolim, cum qua etiam tu, pater, iuisti, ego illic eodem tempore cum convenirem ipsam, teque viderem, humilitati tuæ placuit pergere mecum Nolam *a*, et Sanctorum ecclesias, et tumulos Felicis *b* episcopi et martyris, et presulis Paulini confessoris *c* visitare. Cumque in æde pariter loqueremur de licitis, meæ memoriæ affuit terribile quoddam, quod in eadem mea civitate Nolana tunc immundus spiritus exercebat, quod ad tuæ paternitatis reducam memoriam, et per ordinem enarrabo.

a demone

26 Mulier quedam vidua, Pizcoella nomine, uxor quondam epizobi meæ curiæ seruentis, bonæ famæ, ætatis provecæ, nequaquam formosa, per hunc modum immundus spiritus quasi omni nocte eam agitabat: cum opprimebatur a somno, repente vir quidam fortis, et magnus irruerat in ipsam, eamque opprimens virili actu coibat. Itaque signa omnia, quæ in hac vili materia post factum remanent, apparebant. Eratque spiritus ille tangibilis secundum iudicium mulieris, sed eum minime cognoscere poterat, cum lumen semper ante coitum extingueret. Cœpit mulier de aliquibus vicinis plurimum suspicari, loquebatur ipsa, interponebat amicos, ut cessaret a sua molestia, et actu illicito: de quo ipsa credebatur; per attestaciones veridicas, et excusaciones multas juramento vallatas se quilibet excusabat. Cœpit mulier fortius firmare ostia, vicinas vocare matronas, ut de nocte secum assisterent, et prohiberent violentiam, et cognoscere * illatorem. Quibus pariter vigilantibus, cum somnus eas opprimeret, accidebat ut prius. Ipsa enim credens, muliebrem sexum non esse ad sui defensam idoneum, generum juvenem aptum, advocavit in domum, et cum filia invicem decumbebatur. Vir somno fortius resistebat, et mulieres etiam cogebat vigilare, ita quod noctem quodammodo totam transibant insomnem. Et ut

* an cognoscere?

spiritus nequam se ostenderet omnibus fortiorem, cum strepitu intrabat in domum, extinguebat lumen, in omnibus inducebat terrorem etiam et soporem, quibus lecto humi prostratis, coibat ex solito.

A. Nicolao
Ursino.

27 Cœpit mulier cognoscere immundi spiritus esse negotium, se convertit ad Deum, pluries fuit confessa, recepit etiam Corpus Christi; nec ob hoc sathanas destitit eam vexare, et quia mulieres, quod cupiunt, de facili credunt, ad aliquorum suggestionem se convertit ad incantaciones, et magis patiebatur, portabat characteres, et faciebat alia, quæ suggerebant ei fallaciter arioli, et inter alios presbyter quidam nomine Raymundus de Castro Lauri Nolan. Diocesis, qui in vetita arte illa dicebatur expertus, et tribuit quoddam breve characteribus figuratum, quod inter comas capillorum mulieris stricte ligavit. Et ut efficeretur credula, et per consequens damnaretur, cœpit spiritus rarius eam vexare, sed nequaquam extitit, ut mulier optabat. Et quoniam mulier ipsa diu fuerat mihi honesta familiaritate conjuncta, credens me sapientiosem esse, quam sim, detexit cum lacrymis, et singultu casus suæ miseris detestando. Fui territus, et admiratus; quid consilii, quid auxilii exhibere non valens, cum paternitate tua, quæ Nolam tunc aderat, contuli de novitate sceleris, et miseris mulieris.

fide vasa-
tam,

28 Super hoc, si memineras, fuit sermo prolixus, tandem ad hospitium meum, ubi eras, accessiri feci illico mulierem: retulit, ut prædixi. Consulisti, et optime, quod Neapolim pergeret, et prælibatæ domine Brigitte suffragia peteret, Tuncque ad eam cum pater esset reversus, mulier præfata cum lacrymis domine sanctæ detegit factum suum, ut mihi postea retulit. Primo ipsa Domina sancta ab ea petit, si super se habebat aliquid arte magica compilatum? Negavit ex toto. Respondit Domina, quæ divina gratia multa sciebat, Nequaquam est ita: sed inter capillos habes, quæ non licet Christiano portare. Stupefacta mulier confessa est mendacium protulisse. Abiecit fascinum. Mandavit ei ut confiteretur, et veraciter pœniteret, ac mane sequenti reciperet Corpus Christi. Domina sancta indixit jejunium, oravit ad Deum. Audita missa, et comunione recepta, ulterius minime fuit illa mulier vexata, de quo gratias egit Deo, et fuit Nolæ reversa cum gaudio, quæ Neapolim accesserat cum mœrore. Si in presentia Domine sæpe dictæ aliquid plus gestum extitit, quod mulier nescivit forte referre, tua paternitas scire debet, potestque addere, ut, tua conscientia testante, videbitur.

liberat

29 Enarro aliud, cujus ego ipse sum testis; cum sancta Domina prælibata ad Montem-Flasconem *d* pergeret, ubi sanctæ memoriæ Urbanus Papa V cum sua curia residebat, pro obtinenda confirmatione cujusdam suæ Regulæ *e*, seu formæ vivendi in quodam monasterio in partibus Suetiæ per ipsam Dominam tunc inchoato *f*, meque oratorem misisset ad Papam pro audientia obtinenda, qua habita, ad Antistitem perreximus pariter, ipsaque supplicavit humiliter, pro quo dixit subjungens, se gratiam habituram, cum a quindecim annis ipsum Antistitem expectasset in Urbe, quo tempore ipse Papa erat abbas cujusdam monasterii parvi *g*, et de ipsius promotione ad Apostolicam Sedem nullatenus sperabatur. Hoc quidem propheticum magnum fuit, quod dixisset post factum:

Pontificis in
Urben reditum præ-
dicit,

nam

A. NICOLAO
URSINO.

nam ab ore ejus nullum procedebat mendacium in conspectu Christi Vicarii, et tantæ jactantiæ non commisisset peccatum. Ex auditu aliud referam, quod etiam credo verum: postquam Domina supradicta de Sepulchro Domini rediit, et suus pater spiritualis pariter cum eadem, et, ut nosti melius, Neapolim diu stetit, Robertus primogenitus meus cepit ipsam Dominam familiariter visitare, et habens cum ipsa colloquium de domino nostro Urbano VI *h* Papa præsentem, qui in Avenione degebat, ipse * ei dicere ha-

et in sublimi elevata apparet.

m
n

luit: Roberte, sis certus, quod ipsum Romanum Pontificem videbis in Roma, verbis immemor non existens, quia credulus fuit: transierunt anni circiter quinque, et, ut nosti, Papa venit ad Urbem *i*, et dum ad monasterii sancti Pauli *k* equitaret, ut ingrederetur Romam *l*, dictus Robertus primus deputatus, ut Papam visitaret, recordatus verborum Dominae antedictæ et se vertens ad Præsulem ait: Nunc vere cognosco, quod domina Birgitta protulit mihi verum, et non solum, quod vos in Urbe videam, sed etiam vos conduco. Sic hoc protulit dictus Robertus summo Antistiti.

Suprascripta, quæ ego Nicolaus de Ursinis ore protuli, ad fidem manu propria hæc subscripsi.

ANNOTATA.

- a *Civitatem episcopalem in Campania Felici.*
b *Inscribitur Martyrologio Romano ad diem 15 Novembris.*
c *Colitur Nolæ 22 Junii.*
d *In patrimonio S. Petri.*
e *Anno 1370, mense Julio.*
f *Vastenensi.*
g *S. Germani Autissiodorensis in Gallia.*
h *Imo Gregorio XI.*
i *Anno 1377, mense Januario.*
k *Extra muros Romæ inter viam Ostiensem et Tyberim.*
l *Idem de Gregorio XI legitur in Vita ejus prima apud Baluzium col. 438 his verbis: Demum abinde (Corneto) discedens navigando intravit fau-*

ces Tyberis et die xvii mensis Januarii anni Domini mcccclxxvii ingressus est Romam equitando de S. Paulo, ubi ad terram de navigio descenderat, usque ad S. Petrum.

m *Civitate episcopali Italiae in Umbria.*
n *Altera civitate episcopali in eadem Umbria.*
o *In regione Urbis, vulgo dicta Di Campitelli.*

PARS V.

Auctoribus monachis Vastenensibus.

Alia quædam miracula in Suecia facta.

Cum de Bruma *a* civitate pergentes hospitaremur in oppidulo quodam, aliqui, sub specie peregrinorum explorantes nos, indicaverunt his, qui fuerant in castro Ekarslahof *b*, quorum quidam more suo latrocinia exercentes, exierunt summo mane cum optimis equis, paratis balistis. Et cum ipsi essent in summitate montis, nos vero in descensu, transierunt prope nos quasi ad jactum lapidis, et pertranseunt nos ad oppidum vicinissimum, ut melius viderent nos, antequam veniremus ad loca tutiora. Cumque sequenti die homines armati venissent sequentes currus suos, quæsierunt ab eis, ubinam essent peregrini illi divites cum equis multis, et saccis oneratis auro transeuntes? Responderunt illi: Transierunt, inquit, et jam sunt in securitate. Qui admirantes et confusi redierunt ad castrum. Tunc ipsa nocte revelatum est cuidam per dictam beatam Birgittam, quæ dixit: Vidistis illos multos armatos equites hodie? Et ipse ait: Vidi, Domina. Cui respondit: Ego, inquit, virtute Dei excæcavi eos, ut non nocerent vobis, nec impedirent viam vestram, sicut proponebant.

Reliquias suas in Sueciam transferentes ad-versus latrones

a

b

32 Cum diviteremus ad monasterium, quod vocatur Claravallis *c*, regni Poloniae causa audiendi Missas, mulier, quæ diu laborabat in partu mox ut reliquias beatæ Birgittæ domum mulieris ingressæ sunt, peperit et ab omni periculo liberata est. Cum adhuc essemus in mari inter Alemanniam et Suetiam, dubitantes propter bellorum pericula eidem regno Suetiæ undique ingruentium, ad quem portum applicarem *d*, tum modicum post meridiem apparuit stella quasi candidissima et cælo, quam primum vidit quidam puer octo annorum, innocens et infirmus, et postea omnes in navi, cunctis admirantibus et dicentibus, se numquam hora diei, sole claro, splendenter vidisse stellam, quæ usque ad portum non præcognita * navem præcedebat, et sic disparuit. Tunc nocte sequenti cuidam de nostris dictum est: Stella, quam heri vidisti navem præcedentem et portum vobis ostendentem, est dilecta sponsa Christi Birgitta, cujus fama, quasi stella, paulatim præcedet, donec sicut sol illuminet totum mundum. Quidam infirmitate lateris fere xx annis firmissime laborabat, qui etiam beatam Birgittam corporali visu Romæ viderat. Hic, audito, quod jam defuncta esset, rogavit eam, ut suis precibus ipsius angustiae subveniret. Quo facto, homo subito curatus est, et coram multis recognovit

et belli pericula tutatur,

c

f

d

* præcognitum